

Nr. 7 til Lovforslaget anvender Staten paa Statsskoler udenfor København omtrent 625,000 Kr. og i København 57,000 Kr. København er saaledes ringere stillet end det øvrige Land med 548,000 Kr., og for at stille Stor-København jævnbyrdigt med det øvrige Land foreslaar Venstre i § 1, at der skal oprettes 2 nye højere Statsskoler, saa at Stor-København faar 3 højere Statsskoler. Det vil svare næsten nøjagtigt til, hvad der forholdsmæssigt kan tilkomme det.

Der er blevet skrevet af Borgmester Kaper, at Venstre tilbyder halvanden højere Statsskole. Det er ikke rigtigt, det er en Misopfattelse af § 2, hvor Venstre foreslaar, at Ministeren bemyndiges til at undersøge, hvorvidt disse Ønsker om en Gymnasieskole alene kunde have noget paa sig, og saa, hvis det skulde vise sig, at der var Mening i det, at fremsætte en Plan til en saadan Gymnasieundervisning. Det er fremsat, fordi der fra mange Sider er kommet Ønsker frem i den Retning, og det har ogsaa samfundsmæssigt set noget paa sig, at Staten særlig tager sig af Gymnasieundervisningen og Kommunerne af anden Undervisning. Men der er ikke Tvivl om, at i pædagogiske Kredse hersker der megen Uvillie mod dette. Ud fra pædagogiske Synsmaader mener ogsaa jeg, at det har sine store Farer. Men det er dog en Undersøgelse værd, og andet og mere skal § 2 ikke udsige. Selv om man skulde komme til det Resultat, at det vil være gavnligt at oprette en Gymnasieskole alene, vil det i alt Fald ikke være til Skade for København, at den kommer til at ligge her.

Med Hensyn til Skolepengene har Venstre ikke kunnet slutte sig til Forslaget om, at en stigende Skoleafgift paalægges under Hensyn til Forældrenes Indtægt, eller til Bestemmelsen om, at Børn af Forældre med en Skatteindtægt under 4,000 Kr., henholdsvis 5,000 Kr., skal, uanset Kvalitet, gaa fri. Venstre foreslaar i Stedet, at Fripladsernes Tal øges. Ifølge Lov af 24. April 1903, § 24, fastsættes Fripladserne til $\frac{1}{6}$ undtagen i Ribe og Randers, hvor det er $\frac{1}{3}$. Venstre foreslaar, at Halvdelen af Pladserne bliver fri, og desuden fastsætter vi de nærmere Bestemmelser vedrørende Fripladserne paa samme Maade, som der staar i den nu gældende Lov, saa at Fripladserne fortrinsvis skal tilstaa Børn af ubemidlede Forældre og ikke tilstaa Børn, hvis Forsøgere er ansatte til Skat af over 5,000 Kr. Disse Tal, disse 5,000 Kr. ligesom de andre

Tal, kan vi forhandle om, det er blot Princippet, vi fastslaar. Men da man ikke har villet indlade sig paa en Forhandling, har vi ladet disse Tal staa. Der er herom blevet sagt: Her kan man atter se, at Venstre vil Almissee i Stedet for Ret. Nu er der dertil at sige, at Almissee saaledes forstaaet er noget, som har været gyldigt indenfor det højere Skolevæsen i lange Tider. De fleste ledende Mænd her i Landet har nydt saadan Almissee, idet de har nydt Stipendier, Legater og Friboliger baade i Latinskolen og som Studenter, og det har ikke gjort dem ringere. Almissee er kun at forkaste, naar den svækker Villien, Initiativet og Arbejdslysten, men dette er noget helt andet. Det ægger netop Arbejdslysten at kunne faa disse Fripladser. Det har til Dels været en Ære for Børnene, at de i Kraft af deres Dygtighed kunde faa disse Fripladser, og det vil vedblive at være en Ære. Det er nemlig vor Mening, at der ikke alene skal tages Hensyn til det økonomiske — det har vi sagt —, men tillige til Børnenes Dygtighed.

Til Gengæld for, at Fripladserne sættes op til Halvdelen, har vi i § 3 forhøjet Skolebetalingen til det dobbelte af, hvad den nu er i Statsskolen, eller i alt Fald til det dobbelte af, hvad der blev fastslaaet ved Loven af 1903, uden at tage Hensyn til de senere Forhøjelser. Men ogsaa om dette har Venstre erklæret sig villigt til en Forhandling.

I § 5 stilles der Forslag om, at kommunale og private eksamensberettigede højere Almenskoler, Real- og Mellemskoler faar et aarligt Statstilskud, bestaaende dels af et Bidrag til Pensionering af de private Skolers Lærerkræfter — naturligvis ikke de kommunale, for de har Pension paa anden Vis —, dels et Beløb for hver skolesøgende Elev, som ved Skoleaarets Begyndelse findes i disse Skolers Gymnasie-, Real- og Mellemskoleklasser. Dette Beløb fastsættes til 60 Kr., medens der nu kun gives 46, altsaa en betydelig Forøgelse. Men desuden foreslaar vi, at Staten paatager sig til enhver privat eksamensberettiget Almenskole, Real- og Mellemskole at udrede et Beløb af samme Størrelse som det ordinære aarlige Tilskud, den paagældende Skole har faaet fra kommunale Kasser i Finansaaret 1917—18, mod at saadanne kommunale Tilskud bortfalder fra samme Tidspunkt. Vi foreslaar altsaa, at Staten skal overtage det Tilskud, der hidtil er ydet af de kommunale Kasser. Naar Københavns Kommune ikke